

Posudek na bakalářskou práci Mgr. Věry Chudomelové:

Dějiny Ústavu pro jazyk český ČSAV. 78 stran textu a poznámek, 33 stran příloh.

Autorka se věnovala historii jednoho z nejstarších českých akademických pracovišť. Práce je zaměřena na období, kdy Ústav pro jazyk český fungoval v rámci Československé akademie věd (1953–1992), a postihuje i dějiny jejího předchůdce Kanceláře Slovníku jazyka českého (1911–1946) a fungování ústavu v rámci České akademie věd a umění (1946–1952).

V. Chudomelová přehledně sleduje předem vytýčené otázky. Ke své práci využila existující českou literaturu. Z tištěných pramenů by snad bylo účelnější využít Organizační řády ústavu právě z období 1953 až 1992 (konkrétně organizační řády z let 1962, 1972, 1978 a 1985). Z archivních pramenů se opírala hlavně o archivní fondy Archivu Akademie věd ČR, především o písemnosti Ústavu pro jazyk český ČSAV. Tento značně rozsáhlý fond je dosud nezpracovaný. Je na místě zdůraznit a ocenit, že autorka v rámci přípravy bakalářské práce pořídila k části tohoto fondu (písemnostem sekretariátu ústavu, uloženým v 80 archivních krabicích) pečlivě vypracovaný soupis. Škoda jen, že na něj ve své práci neodkazuje. Využila též fond Ústav pro jazyk český při ČAVU a částečně i fond Presidium ČSAV. Podle mého názoru opomenula studium několika stěžejních a pro práci nepostradatelných, vesměs inventarizovaných archivních fondů, a sice fondy: VIII. filologicko-literární sekce ČSAV, Vědecké kolegium jazykovědy ČSAV, Řízení a správa ČSAV, Vládní komise pro vybudování ČSAV a Sběrka základních dokumentů ČSAV. Cenné informace obsahuje též interní pomůcka tzv. karta pracoviště Ústavu pro jazyk český ČSAV, která, jak se zdá, byla využita pro kapitolu Organizační struktura ÚJČ ČSAV a její proměny v letech 1953–1992. Není zde však citována.

Autorka se nepokoušela o vyčerpávající podání historie ústavu, ostatně to ani nebylo cílem práce. Zaměřila se hlavně na organizační strukturu ústavu, jeho vědeckou, výzkumnou a popularizační činnost. Velice pečlivě popsala činnost jednotlivých oddělení. Vyzdvihla i některé úspěchy ústavu na mezinárodním poli. Ústav však existoval v rámci Československé akademie věd. Jeho postavení v této instituci, vazby a fungování, jeho řízení ze strany vedení akademie zde není dostatečně zpracováno, což souvisí právě s nevyužitím výše uvedených archivních fondů. V některých pasážích tak autorka zaměňuje nebo nedostatečně rozlišuje působení sekce a vědeckého kolegia ČSAV (viz např. s. 14 a 35), řídicí a rozhodující činnost presidia ČSAV zaměňuje za doporučující (s. 8).

Autorčina interpretace některých skutečností je sporná (např. na s. 14, kde zánik sekcí ČSAV připisuje vyostření ideologických sporů mezi reprezentanty jednotlivých sekcí, které ovšem nedokládá; a dále na téže stránce tvrzení o silném ideologickém tlaku na vědu, který trval po celé období 1948–1989, kde není zohledněno období kolem roku 1968).

Pochválit je třeba výběr dokumentů pro přílohy, můžeme se nicméně jen dohadovat, ve kterých fondech jsou uloženy. Z praktického hlediska v práci postrádám seznam zkratk. Též citování archivních fondů není zcela vyčerpávající (viz. pozn. č. 24, 45, 54 a všechny odkazy na fond ÚJČ ČSAV).

Celkově lze říct, že autorka splnila požadavky kladené na bakalářskou práci, pracovala samostatně, postupovala logicky, dobře se orientovala v dané problematice. Práci proto navrhuji k obhajobě. Doporučuji jí hodnotit známkou dobře. Konečné hodnocení však bude záviset na průběhu samotné obhajoby.

V Praze dne 18. června 2008

PhDr. Martina Šumová